

עדכוני פסיקה מועד דצמבר 2025

דיני חוזים – מרמה בתביעת תגמולים

סעיף 25 לחוק חוזה ביטוח, התשמ"א-1981

מרמה בתביעת תגמולים

25. הופרה חובה לפי סעיף 22 או לפי סעיף 23(ב), או שנעשה דבר כאמור בסעיף 24(ב), או שהמבוטח או המוטב מסרו למבטח עובדות כוזבות, או שהעלימו ממנו עובדות בנוגע למקרה הביטוח או בנוגע לחבות המבטח, והדבר נעשה בכוונת מרמה – פטור המבטח מחובתו.

ע"א 2772-02-25 אריק יודלה נ' מגדל חברה לביטוח בע"מ: האם ניתן להרחיב את הקבוצה הייצוגית מעבר לתקופת ההתיישנות של שלוש שנים מכוח חריגי ההתיישנות שבחוק?

בתביעות ביטוח יש כלל מיוחד: אפשר לתבוע חברת ביטוח רק עד 3 שנים מרגע שקרה מקרה הביטוח. בית המשפט קבע כי אפשר לכלול בתביעה רק מבטחים שמקרה הביטוח שלהם קרה ב-3 השנים האחרונות – ולא יותר מזה.

יש מקרים חריגים שבהם מותר "להאריך זמן" ולהגיד שהשעון לא התחיל לרוץ:

1. חריג ראשון: "לא ידעתי שיש לי עילה"
הטענה הייתה שהמבוטחים לא ידעו שמגיע להם יותר כסף.
בית המשפט קבע כי המחלוקת כאן היא משפטית (איך מפרשים את הפוליסה), לא עובדתית. גם אם כן – למבוטחים היה לפחות רמז: הם קיבלו כסף מהביטוח, וזה אמור לעורר שאלה אם זה הסכום הנכון משום שכבר הוגשה בעבר תביעה ייצוגית באותו נושא ולכן אי אפשר לומר שהם "לא ידעו".
2. חריג שני: "החברה הטעתה אותנו"
לא כל מקרה שבו חברת ביטוח לא גילתה משהו עוצר את ההתיישנות.
כדי שזה יקרה צריך להוכיח הטעיה מכוונת – וזה לא הוכח כאן.
בנוסף, בדיקה כזו הייתה מחייבת לבדוק כל מבטח בנפרד, וזה לא מתאים לתביעה ייצוגית.

ההלכה – אם יש בפוליסה ניסוח מעורפל – מפרשים אותו נגד חברת הביטוח. הכלל הזה חל רק אם יש שתי

פרשנויות הגיוניות באותה מידה.

כאן בית המשפט קבע יש רק פירוש אחד הגיוני והוא: שיפוי – מחזיר למבוטח את מה שהוציא (כיסוי הוצאות) ופיצוי – נותן סכום שמיטיב עם המבוטח, והוא חריג לשיפוי.

זה משתלב עם מטרת הפוליסה ועם ההיגיון שלה, ולכן אין סיבה "להעניש" את חברת הביטוח בפרשנות נגדה.